

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کرمانشاه
معاونت آموزشی
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

شیوه‌نامه اجرایی توانمندسازی آموزشی اعضای هیات علمی

تنظیم:

واحد توانمندسازی و آموزش اساتید

پاییز ۱۴۰۳

مقدمه:

بر اساس ماده یک آییننامه ارتقای مرتبه، اعضای هیات علمی موظف به طی دوره‌های آموزشی (مهارتی و معرفتی) و کسب امتیاز لازم برای ارتقای مرتبه علمی هستند. بر همین اساس دانشگاهها و دانشکده‌های علوم پزشکی کشور دوره‌های توانمندسازی مختلفی را بر اساس نیازسنجی‌های داخلی (سالانه و تجمیعی بهصورت هر چند سال یکبار) طراحی و اجرا می‌کنند. تعدادی از دانشگاهها نیز برنامه‌های جامعی برای توانمندسازی اعضای هیات علمی در رده‌های مختلف تدوین و تصویب کرده و سابقه طولانی در اجرا و ارزشیابی آن دارند. مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی نیز بر اساس شرح وظایف خود در سال‌های گذشته، استانداردهای برگزاری دوره‌های توانمندسازی و توانمندی‌های مورد انتظار از اعضای هیات علمی را تصویب و ابلاغ کرده است که از آن جمله می‌توان به شیوه‌نامه اجرایی دوره‌های توانمندسازی آموزشی اعضای هیات علمی، ابلاغ شده طی نامه شماره ۱۷۹۲/۵۰۰/۱۳۹۸۰۴۰۳ و معیارهای کیفیت دوره‌های الزامی توانمندسازی آموزشی اعضای هیات علمی ابلاغ شده طی نامه شماره ۳۵۸۹/۵۰۰/۱۳۹۹۰۷۲۹ اشاره کرد.

باتوجه به تغییرات شگرفی که در علم آموزش پزشکی و روش‌های نوین آموزشی شاهد هستیم و بر اساس نیازسنجی‌های انجام شده و به منظور برنامه‌ریزی هماهنگ برنامه‌های توانمندسازی اعضای هیات علمی در تمام دانشگاهها و دانشکده‌های علوم پزشکی کشور، شیوه‌نامه توانمندسازی آموزشی اعضای هیات علمی در مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی وزارت مورد بازنگری قرار گرفته است.

این شیوه‌نامه داخلی در مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی کرمانشاه بر مبنای اسناد بالادستی وزارت بهداشت و شیوه‌نامه توانمندسازی آموزشی مصوب خرداد ۱۴۰۳ ابلاغی وزارت متبع و در راستای توانمندسازی اعضای هیات علمی به منظور ایفای نقش‌های آموزشی مختلف آنها تنظیم شده است و ارتقای توانمندی‌های فرهنگی، تربیتی، اجتماعی و تخصصی هر رشته شامل این شیوه‌نامه نمی‌باشد. اعضای هیات علمی لازم است برای کسب امتیاز دوره‌های معرفتی طبق بند ۹، ماده یک شیوه‌نامه ارتقای اعضای هیات علمی و برای دریافت آموزش‌های تخصصی بر حسب رشته و فعالیت‌های جدید در حیطه تخصصی خود به‌طور جداگانه اقدام نمایند.

ماده ۱: تعاریف

عضو هیات علمی: هر یک از اعضای هیات علمی آموزشی یا پژوهشی که بر اساس مقررات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در دانشگاهها و دانشکده‌های علوم پزشکی کشور مشغول به خدمت هستند.

توانمندسازی اعضای هیات علمی: مجموعه تدابیر و روش‌هایی می‌باشد که موجبات ارتقا دانش، نگرش و مهارت اعضای هیات علمی را در راستای ایفای نقش‌های آموزشی مختلف آنها اعم از مدرس، دانشور و رهبر آموزشی فراهم می‌سازد.

برنامه‌های غیرحضوری: برنامه‌هایی هستند که عضو هیات علمی به صورت برخط هم‌زمان (جلسات یا کلاس مجازی) و یا غیرهم‌زمان (سامانه مدیریت یادگیری الکترونیکی) در آنها شرکت می‌کنند.

اعضای هیات علمی تازه‌استخدام: اعضای هیات علمی اعم از پیمانی، قراردادی، متعهدین خدمت و سرباز هیات علمی در دو سال اول به عنوان عضو هیات علمی

اعضای هیات علمی بالینی: اعضای هیات علمی که در عرصه‌های بالینی مربوط به رشته‌های مختلف در گیر فعالیت‌های یاددهی / یادگیری و ارزشیابی هستند. بقیه اعضای هیات علمی علوم پایه محسوب می‌شوند.

بخش محوری برنامه: برنامه‌ها، سرفصل‌ها و محتواهای آموزشی که باید به صورت الزامی توسط دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی برای تمامی اعضای هیات علمی خود برگزار گردند.

بخش غیرمحوری برنامه: برنامه‌ها، سرفصل‌ها و محتواهایی که دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی می‌توانند بر اساس نیازمنجی‌های داخلی و محلی و یا به صورت اختیاری برای اعضای هیات علمی خود برگزار کنند.

ماده ۲: اهداف

- هدایت برنامه‌های توانمندسازی اعضای هیات علمی برای ایفای همه نقش‌های خود به عنوان یک مدرس علوم پزشکی در نقش‌های چندگانه شامل (برنامه‌ریز، ارزیاب، تسهیل گر، برقرارکننده ارتباط، تأمین‌کننده منابع آموزشی، مدیریت پژوهش و فناوری)
- تعیین گستره برنامه‌های توانمندسازی بر اساس سطوح مختلف اعضای هیات علمی و شرایط و شرح وظایف آنها
- تعیین گستره روش‌های توانمندسازی آموزشی و محیط‌های یادگیری
- تعیین بخش‌های محوری و غیرمحوری برنامه توانمندسازی
- ارتقای کمی و کیفی و اثربخشی دوره‌های توانمندسازی آموزشی
- آشنا نمودن اعضای هیات علمی با قوانین و آیین‌نامه‌های مورد نیاز
- ارتقای دانش، نگرش و مهارت‌های حرفه‌ای اعضای هیات علمی در حوزه برنامه‌ریزی درسی و یاددهی - یادگیری
- ارتقای دانش، نگرش و مهارت‌های حرفه‌ای اعضای هیات علمی در حوزه پژوهش و فناوری
- ارتقای دانش، نگرش و مهارت‌های حرفه‌ای اعضای هیات علمی در حوزه ارزشیابی
- ایجاد زمینه یادگیری مدام‌العمر در اعضای هیات علمی
- ایجاد زمینه رشد مدام حرفه‌ای اعضای هیات علمی

ماده ۳ : ضوابط کلی

۳-۱- با توجه به الزام اعضای هیات علمی برای گذراندن دوره‌های آموزشی مهارتی در شیوه‌نامه ارتقا به عنوان شرط ارتقای مرتبه، در این شیوه نامه برنامه مشخصی برای توانمندسازی آموزشی اعضای هیات علمی برمبنای استناد بالادستی وزارت‌خانه تدوین و به تایید مراجع ذی ربط دانشگاه رسیده است.

۳-۲- گواهینامه مهارتی سطح یک پودمانی آموزش پزشکی (حضوری و مجازی) و بالاتر از آن و یا مدرک دکترای تخصصی (PhD) یا کارشناسی ارشد آموزش پزشکی، یادگیری الکترونیکی در آموزش پزشکی یا تکنولوژی آموزشی در علوم پزشکی، جهت ارتقا مرتبه به شرح ذیل استفاده خواهد شد:

الف- برای دوره‌هایی که گواهی آن به صورت ساعتی صادر شده، در صورت تطابق عناوین دوره‌های گذرانده شده با کارگاه‌های الزامي و اختیاری مذکور در شیوه‌نامه توسط کمیته توانمندسازی معادل‌سازی خواهد شد.

ب- برای دارندگان گواهی‌های سطح یک، دو و سه پودمانی آموزش پزشکی (حضوری و مجازی)، گواهی سطح یک برای اعضای هیات علمی تازه‌استخدام، سطح دو برای ارتقای مرتبه از استادیاری به دانشیاری، سطح سه برای ارتقا مرتبه از دانشیاری به استادی برای یک‌بار قابل محاسبه خواهد بود.

پ- دارندگان مدارک کارشناسی ارشد و یا دکترای تخصصی (PhD) آموزش پزشکی (حضوری) جهت ارتقا مرتبه نیازی به گذراندن دوره‌های آموزشی مهارتی ندارند.

ت- در مواردی که واحدهای گذرانده و گواهی‌های اخذ شده در دوره‌های پودمانی و آموزش پزشکی با بندهای فوق مطابقت نداشته باشد معادل‌سازی توسط کمیته توانمندسازی و یا چک‌لیست انجام خواهد شد.

۳-۳- در این شیوه نامه بر اساس توانمندی‌های مورد انتظار و نیازسنجی‌های انجام شده، برنامه‌های محوری در ۳ دوره به تفکیک "اعضای هیات علمی تازه استخدام" (از زمان جذب تا پایان دو سال اول خدمت به عنوان شرط ترفیع پایه) بر اساس جدول شماره ۳، اعضای هیات علمی متقاضی ارتقا از مرتبه "استادیاری به دانشیاری" بر اساس جدول شماره ۴ و اعضای هیات علمی متقاضی ارتقا از مرتبه "دانشیاری به استادی" بر اساس جدول شماره ۵ تدوین شده است. در این شیوه نامه بر مبنای استناد بالادستی و مصوبات کمیته دانشگاهی توانمندسازی، برای تبدیل وضعیت اعضای هیات علمی (اعم از مریبی به استادیاری، استادیاری به دانشیاری و دانشیاری به استادی) این برنامه توانمندسازی اعضای هیات علمی با تصویب شورای آموزشی دانشگاه تعیین گردیده است.

۴-۳ - مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی وزارت متبوع مسئول نظارت بر فعالیت‌های توانمندسازی آموزشی مراکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی کشور است. این امر از طریق تدوین برنامه‌های محوری و حداقل‌های مربوط به دوره‌های توانمندسازی آموزشی الزامی، نظارت بر حسن اجرا و ارزشیابی فرایندها در دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی اجرایی می‌شود.

ماده ۴: انواع برنامه‌های توانمندسازی اعضای هیات علمی

برنامه‌های آموزشی می‌توانند به یکی از روش‌ها یا ترکیبی از انواع زیر ارائه شوند:

کارگاه: برنامه آموزشی است که به صورت حضوری با روش کارگاهی و به منظور یادگیری مهارت مشخصی اجرا می‌شود. برای هر ساعت کارگاه، معادل یک ساعت برنامه الزامی توانمندسازی گواهی صادر می‌شود.

سینیار: جلسه آموزشی است که به صورت حضوری برای ارائه موضوعی خاص به همراه سخنرانی یا میزگرد برگزار می‌شود. برای هر ساعت سینیار، معادل یک‌سوم ساعت برنامه الزامی توانمندسازی گواهی صادر می‌شود.

وبینار/ژورنال کلاب‌های مرکز مطالعات: سینیار آموزشی که از طریق سامانه‌های برخط و به صورت همزمان ارائه می‌شود. برای هر ساعت ووبینار، معادل یک‌چهارم ساعت برنامه الزامی توانمندسازی گواهی صادر می‌شود.

تصویره: ژورنال کلاب و بوک ریویوهای برگزار شده به صورت حضوری در مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی به عنوان کارگاه محسوب می‌گردد و هم چنین ژورنال کلاب و بوک ریویوهای مجازی که از طرف مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی برگزار می‌شود معادل ووبینار محاسبه می‌گردد.

برنامه‌های مجازی غیرهمزمان: برنامه‌هایی که از طریق سامانه‌های مدیریت یادگیری (LMS) و به شکل تعاملی غیرهمزمان ارائه می‌شوند. ساعت مورد تأیید این برنامه‌ها بر اساس اهداف برنامه و نوع طراحی و تجربه یادگیری بر اساس نظر کمیته توانمندسازی دانشگاه تعیین می‌شود.

خودآموز: هر گونه محتوای آموزشی است که از طریق کاغذی (مانند کتاب، بروشور، پمفت آموزشی و...) و یا مجازی (محتوای الکترونیکی، CD چندسانه‌ای و...) پس از کارشناسی و تأیید مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی به عنوان منبع خودآموز معرفی شده و بعد از مطالعه و شرکت در آزمون، گواهی گذراندن موفق برای آن صادر می‌شود. ساعت مورد تأیید این برنامه‌ها بر اساس اهداف برنامه و نوع طراحی و تجربه یادگیری بر اساس نظر کمیته توانمندسازی دانشگاه تعیین می‌شود.

ماده ۵: توانمندی‌های مورد انتظار

بر اساس دستورالعمل اجرایی شیوه‌نامه طرح دانش‌افزایی و توانمندسازی اعضای هیات علمی مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی، عناوین دوره‌های مهارتی اعضای هیات علمی در جدول شماره ۱ ارائه شده است.

جدول ۱- عنوانین دوره‌های مهارتی اعضای هیات علمی

عنوانین دوره‌ها	ردیف
ضوابط و مقررات دانشگاه	۱ ۲ ۳ ۴ ۵
روش‌ها و فنون تدریس	
روش و مدیریت تحقیق	
روش ارزیابی فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی	
چگونگی استفاده از اطلاعات علمی و منابع الکترونیک	

همچنین با توجه به نقش‌های متعدد اعضای هیات علمی در محیط‌های آموزشی، مهم‌ترین توانمندی‌های مورد انتظار که باید با اجرای برنامه‌های توانمندسازی آموزشی کسب شوند طبق جدول شماره ۲ می‌باشد.

جدول ۲- توانمندی‌های مورد انتظار از اعضای هیات علمی آموزشی دانشگاه‌ها

نحوه	توانمندی
حرفاء/ متعهد	خود را به عنوان یک معلم دانشگاه بشناسد. بتواند بر اعتقادات و ارزش‌های خود در حیطه آموزش بازاندیشی کند. نسبت به نقش الگو بودن خود آگاه باشد. رویکرد علمی به آموزش داشته باشد.
برقرارکننده ارتباط	بتواند با دانشجویان و همکاران ارتباط صحیح برقرار کند.
تسهیلگر/ سخنران	بتواند دانشجویان را در فرایند یاددهی/ یادگیری درگیر کند، به آنها انگیزه بدهد و مشارکت‌شان را جلب کند.
اداره‌کننده کلاس	بتواند جلسات آموزشی را در شرایط مختلف مانند کلاس‌های بزرگ و کوچک یا دانشجویان مشکل‌دار مدیریت کند. بتواند روش‌های تدریس مناسب را طراحی و اجرا کند. بتواند از فناوری‌های نوین در فرایند یاددهی/ یادگیری استفاده مؤثر کند.
ارزیاب	بتواند دانشجویان را بر اساس اصول صحیح ارزیابی کند.
برنامه‌ریز	بتواند جلسات آموزشی را بر اساس اصول و نظریه‌های یادگیری طراحی کند.
تأمین‌کننده منابع آموزشی	برای یادگیری هر چه بیشتر فراگیران منابع آموزشی را تأمین یا تدوین کند.
مدیریت پژوهش ^۱	بتواند مراحل مختلف طراحی پایان‌نامه را گام‌به‌گام با دانشجو طراحی و اجرای آن را هدایت نماید.

۱ در این شیوه‌نامه فقط به نقش‌های آموزشی اعضای هیات علمی پرداخته شده است و توانمندی‌های مورد انتظار از عضو هیات علمی به عنوان پژوهشگر در این شیوه‌نامه تأییده است که معاونت تحقیقات و فناوری هر دانشگاه می‌توانند بر اساس نیازهای خود برنامه آن را تدوین و اجرا نمایند. که در صورت به روزرسانی شیوه نامه به اعضای هیات علمی ابلاغ خواهد گردید.

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی در هر حیطه بر اساس سرفصل‌های مذکور، اهداف و انتظارات مورد نظر را تدوین کرده و در مجموع با برگزاری دوره‌های توانمندسازی در سطوح مختلف، از هیات علمی تازه‌استخدام تا ارتقا به استادی را پوشش می‌دهد (پیوست شماره ۱).

ماده ۶: ساختار کمیته توانمندسازی

در کمیته توانمندسازی نیازسنگی‌ها، برنامه‌ریزی‌ها و ارزشیابی‌های لازم در خصوص برگزاری دوره‌های توانمندسازی، همین‌طور انتخاب اساتید شایسته برای تدریس در دوره‌های توانمندسازی و تصمیم‌گیری در خصوص تداوم همکاری آنها بر اساس نتایج ارزشیابی، صورت می‌گیرد.

اعضای این کمیته متشکل از مدیر مرکز مطالعات، رئیس واحد توانمندسازی، حداقل یک نفر از اعضای هیات علمی مرکز مطالعات و حداقل یک نفر از استادی صاحبنظر و باتجربه از هر دانشکده به پیشنهاد رئیس دانشکده یا مدیر مرکز مطالعات می‌باشند. در ضمن این کمیته می‌تواند بر حسب ضرورت و جهت هماهنگی بیشتر در زمینه توانمندسازی هیات علمی در همه زمینه‌های مورد انتظار (دوره‌های معرفتی و مهارتی مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی) از نماینده مرکز هم‌اندیشی استاد دفتر نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری و نماینده معاونت تحقیقات و دبیر امور هیات علمی دعوت به عمل آورد.

ماده ۷: وظایف کمیته توانمندسازی:

- سیاست‌گذاری و تدوین برنامه‌های آموزشی لازم جهت ارتقای توانمندی‌های اعضای هیات علمی
- انجام نیازسنجی با همکاری مسئولین جهت تدوین برنامه سالانه کارگاه‌ها و تدوین اولویت‌های آموزشی
- تعیین ضوابط و شرایط انتخاب مدرسین کارگاه‌ها
- افزایش تعداد مدرسین آموزش‌دهنده در دانشگاه
- بررسی و تجزیه و تحلیل پیشنهادها در کمیته توانمندسازی استادی
- جمع‌بندی پیشنهادهای دیده شده و ارائه گزارش دفاتر توسعه دانشکده‌ها
- هماهنگی با سایر واحدها جهت برگزاری کارگاه‌های مورد نیاز
- تدوین برنامه سالانه کارگاه‌ها
- برنامه‌ریزی، اجرا و نظارت بر برنامه و ارزشیابی کارگاه‌های آموزشی اعضای هیات علمی

ماده ۸: عملکرد کمیته توانمندسازی

- ۱-۸ به منظور برنامه‌ریزی بر اساس نیازهای واقعی استادی، نیازسنجی در خصوص کارگاه‌ها هر سال در اسفند ماه از طریق نظرخواهی از دانشکده‌ها و مراکز آموزشی درمانی و تحقیقاتی انجام می‌شود.
- ۲-۸ برنامه‌ریزی در واحد توانمندسازی بر اساس الگوی کلی شامل طراحی، اجرا و ارزشیابی و نقشه‌های اصلی یک عضو هیات علمی شامل ارائه دهنده درس (سخنران، تسهیلگر)، اداره‌کننده کلاس، برقرارکننده ارتباط، ارزیاب، برنامه‌ریز، تأمین‌کننده متابع آموزشی و الگوی حرفة‌ای بودن در فروردین ماه هرسال انجام می‌گیرد.
- ۳-۸ به منظور طراحی درست برنامه‌های توانمندسازی و انتخاب مدرس از نتایج ارزشیابی و بازخوردهای دریافتی از شرکت‌کنندگان استفاده می‌گردد.
- ۴-۸ اطلاع‌رسانی، اجرا و پیگیری برنامه‌های توانمندسازی توسط مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه طراحی و هدایت می‌شود.

۵-۸- تصمیم‌گیری در مورد دریافت هزینه و میزان آن، برای کارگاه‌ها و سایر برنامه‌ها در چارچوب مصوبات هیات امنا به پیشنهاد کمیته توانمندسازی اساتید و تایید معاون آموزشی دانشگاه خواهد بود.

۶-۸- تأمین هزینه کارگاه‌های برگزارشده در مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی و حق التدریس اساتید به عهده معاونت آموزشی دانشگاه خواهد بود.

ماده ۹: مدرسان دوره

لازم است مدرسان از توانمندی‌های عمومی لازم برای برگزاری دوره آموزشی و توانمندی‌های اختصاصی مربوط به حوزه مورد تدریس برخوردار باشند. در صورت عدم امکان تأمین مدرس واجد شرایط در برگزاری مستقل دوره توانمندسازی الزامی، دانشگاه می‌تواند از طریق عقد تفاهم‌نامه با دانشگاه‌های علوم پزشکی دیگر برای برگزاری مشترک تمام یا بخشی از برنامه‌ها اقدام نماید. شرایط تفاهم‌نامه بر اساس توافق بین دو دانشگاه است.

۹-۱- با توجه به ماهیت کارگاه‌ها و دعوت از مدرسان دانشگاه‌های مختلف، با علم به اینکه اثرات مادی و معنوی آموزش بسیار گران‌بها و ارزشمند است، جهت تقدیر از حضور ارزشمند مدرسین مبلغ حق‌الزحمه آن‌ها بر اساس این شیوه‌نامه به قرار زیر تعیین می‌گردد:

الف) برای مدرسین بومی، ارائه دوره به صورت حضوری و یا مجازی به‌ازای هر ساعت تدریس در کارگاه آموزشی برای بار اول معادل ۳ برابر و تدریس برای بارهای بعدی ۲ برابر محاسبه می‌گردد.

ب) برای مدرسان غیربومی در صورتی‌که کارگاه به صورت حضوری برگزار گردد، هزینه رفت‌وبرگشت و اسکان توسط دانشگاه (مقصد) تأمین خواهد شد و تعیین حق‌الزحمه بر اساس تفاهم و موافقت طرفین قبل از برگزاری کارگاه و با تایید معاونت آموزشی خواهد بود.

پ) حداقل ظرف یک ماه بعد از برگزاری دوره، مبالغ باید توسط معاونت آموزشی به حساب مدرس واریز گردد.
ت) قرارداد حق التدریس بین مرکز مطالعات به نمایندگی از معاونت آموزشی و مدرس منعقد می‌گردد.

۹-۲- تصمیم‌گیری در خصوص انتخاب اساتیدی که شایستگی کافی برای تدریس در برنامه‌های توانمندسازی دارند به عهده کمیته منتخب توانمندسازی (شامل مدیر مرکز، رئیس کمیته توانمندسازی و حداقل یک نفر از اعضای هیات علمی مرکز مطالعات) می‌باشد.

۹-۳- دانشکده‌ها و مراکز آموزشی درمانی و پژوهشکده‌هایی که بر اساس نیاز خود متلاطخی برگزاری کارگاه‌های توانمندسازی خارج از برنامه مدون سالانه واحد توانمندسازی هستند، بایستی قبل از اجرا عنوان کارگاه، مدرس آن و محتوای کارگاه را بر اساس فرم

ارائه شده، به مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پژوهشی ارسال کنند. پس از تایید موارد مذکور در کمیته توانمندسازی و اجرای کارگاه، برای مدرسین و شرکت کنندگان توسط مرکز گواهی صادر می شود.

-۴-۹- هزینه کارگاههایی که توسط دانشکده‌ها، مراکز آموزشی درمانی و مراکز تحقیقاتی برگزار می‌گردد به عهده دانشکده یا مرکز برگزارکننده برنامه خواهد بود.

-۵- در خصوص موارد پیش‌بینی‌نشده در این شیوه‌نامه، کمیته توانمندسازی تصمیم‌گیری می‌کند و حسب نیاز از نظرات گروههای آموزشی، دانشکده‌ها و سایر ذینفعان استفاده می‌نماید و مراتب در نهایت به تایید معاونت آموزشی خواهد رسید.

ماده ۱۰: زیرساخت‌های مورد نیاز

معاونت آموزشی دانشگاه موظف است بودجه، امکانات و زیرساخت‌های مورد نیاز برای برگزاری مطلوب دوره بر اساس برنامه تدوین شده را تأمین نماید.

ماده ۱۱: صدور گواهی

-۱-۱- گواهی هر برنامه در صورت تحقق هر سه معیار: الف) حضور کامل در برنامه، ب) مشارکت در ارزشیابی برنامه و ج) انجام تکالیف، کارگروهی یا پروژه مورد نظر برنامه یا قبولی در آزمون نهایی (با توجه به نوع برنامه آموزشی) صادر خواهد شد.

-۲-۱- هر عضو هیات علمی به منظور استفاده از امتیاز برنامه‌ها برای گواهی نهایی به منظور ارتقای مرتبه، لازم است در هر سال حداقل ۱۰٪ ساعت برنامه‌ها را گذراند باشد و حداقل ۳۰٪ درصد کل ساعت مورد نیاز در سال آخر قابل احتساب خواهد بود.
تبصره - در مواردی که بند ۲-۱۱ رعایت نشده باشد جهت بررسی و صدور گواهی نیازمند طرح و تایید در کمیته توانمندسازی خواهد بود.

-۳- اعضای هیات علمی متلاطه از استادیاری به دانشیاری یا از دانشیاری به استادی می‌توانند حداقل ۲۰٪ درصد برنامه‌ها را به صورت مجازی (وبینار، برنامه‌های مجازی غیر همزمان) بگذرانند.

-۴-۱۱- حسب تقاضای عضو هیات علمی، هنگام تبدیل وضعیت/ ارتقای مرتبه، گواهی نهایی بر اساس گواهی‌های صادرشده از تاریخ آخرین تبدیل وضعیت/ ارتقای مرتبه جهت ارائه به هیات ممیزه توسط مرکز مطالعات و توسعه آموزش پژوهشی صادر و پس از تایید معاونت آموزشی به امضای رئیس دانشگاه خواهد رسید.

-۵-۱۱- گواهی‌های مربوط به قبل از دوره استادیاری، برای ارتقای مرتبه قابل محاسبه نمی‌باشد.

-۶-۱۱- گواهی تاییدیه گذراندن کارگاههای پژوهشی به درخواست عضو هیات علمی و توسط حوزه معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه صادر و به این مرکز جهت صدور گواهی نهایی اعلام می‌گردد.

۷-۱۱- لازم است هر عضو هیات علمی متقاضی ارتقا مرتبه طوری برنامه‌ریزی نماید که هنگام دریافت گواهی نهایی مرتبط با موضوعات الزامی مندرج در جداول توانمندسازی را گذرانده باشد، در غیر این صورت گواهی نهایی برای وی صادر نخواهد شد.

ماده ۱۲: ارزشیابی برنامه‌ها

۱-۱۲- مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه کلیه برنامه‌های آموزشی برگزار شده را بر اساس فرم مصوب کمیته توانمندسازی، ارزشیابی خواهد نمود.

۲-۱۲- مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه نظام ارزشیابی سالانه برنامه توانمندسازی اعضای هیات علمی را با نظر کمیته طراحی و اجرا و گزارش آن را در صورت درخواست، برای وزارت متابع ارسال خواهد نمود.

ماده ۱۳: کارگاه‌های مورد نیاز اعضای هیات علمی تازه استخدام

۱-۱۳- اعضای هیات علمی تازه استخدام ملزم به گذراندن حداقل ۴۰ ساعت از کارگاه‌های الزامی در حیطه‌های ذکر شده در جدول شماره ۳ در طول ۲ سال اول خدمت خود می‌باشند (گذراندن حداقل ۳۰ ساعت کارگاه‌های آموزشی بر اساس حیطه‌ها و ساعت ذکر شده برای هر حیطه از جدول شماره ۳ و حداقل ۱۰ ساعت کارگاه‌های پژوهشی از جدول ۲-۳ در دو سال اول الزامی می‌باشد).

جدول ۳- برنامه توانمندسازی اعضای هیات علمی تازه استخدام (پیمانی، تعهداتی، قراردادی و سرباز)

توضیحات	ساعت		اختیاری	الزامی	عنوان کارگاه	عنوان حیطه
	غیرحضوری	حضوری				
روش تدریس مقدماتی		۲		✓	آشنایی با ضوابط و مقررات آموزشی دانشگاه و استاد مشاوره تحصیلی	مدیریت و مقررات دانشگاهی (۴ ساعت الزامی)
		۲		✓	آشنایی با آییننامه‌های استخدام و شرح وظایف هیات علمی	
		۲		✓	آشنایی با نرمافزار سما لایو، نوید و هم آوا	
		۲		✓	آشنایی با نرمافزار سامانه طبیب	
		۴		✓	روش تدریس مقدماتی	
		۴		✓	آشنایی با مفاهیم آموزش پزشکی جامعه‌نگر و پاسخگو	
		۲		✓	مبانی برنامه‌ریزی درسی (طرح درس - طرح دوره)	
		۲		✓	بازنگری کوریکولوم (برنامه درسی) و روش‌های نیازسنجری	
		۲		✓	مدیریت کلاس	روش‌ها و فنون تدریس (۱۰ ساعت الزامی)
		۴		✓	تولید محتوای الکترونیکی در آموزش مجازی	
		۲	✓		بازی آموزشی و بازیوارسازی، شبیه‌سازی، واقعیت مجازی و افزوده در آموزش علوم	

					پژوهشکی	
		۲	✓		خصوصیات یادگیری دانشجویان در هزاره سوم	
		۲		✓	طراحی آموزشی درس ترکیبی / مجازی	
		۲		✓	رویکردهای یادگیری در آموزش پژوهشکی	
الزامی برای اعضای هیات علمی بالینی		۲		✓	روش‌های آموزش در بخش‌های درمانی	
		۲		✓	اخلاق در آموزش	اخلاق حرفه‌ای (۶ ساعت الزامی)
		۲		✓	اخلاق در کلاس	
		۴		✓	رفتار حرفه‌ای و آکادمیک (دانشگاهی) مهارت‌های ارتباطی مقدماتی (اصول کلی)	
		۴		✓	طراحی سؤال و ارزیابی کمی و کیفی آزمون‌های MCQ	ارزیابی پیشرفت تحصیلی ۱۰ ساعت الزامی
الزامی برای اعضای هیات علمی بالینی		۴	✓		کارگاه روش‌ها و فنون ارزشیابی بالینی	
		۲		✓	آزمون‌های تشریحی	
الزامی برای اعضای هیات علمی بالینی		۴	✓		آزمون‌های آسکی (آزمون بالینی هدفمند و ساختاریافته)	
الزامی برای اعضای هیات علمی بالینی		۲	✓		آزمون‌های مبتنی بر محل کار (Mini-CEX-DOPS)	

جدول ۲-۳ کارگاه‌های پژوهشی

		۲		✓	علم سنجی	
		۲	✓		Mendeley	* مدیریت اطلاعات علمی و منبع
		۲		✓	فرنس نویسی (End note)	الکترونیکی ۲ ساعت الزامی)

		۴		✓	اخلاق در پژوهش	* روش و مدیریت تحقیق (۸ ساعت الزامی)
		۴		✓	روش تحقیق مقدماتی	
		۴	✓		آشنایی با SPSS	

* این کارگاه‌ها توسط معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه برگزار و گواهی صادر می‌گردد.

۲-۱۳- کارگاه‌های گذرانده شده در دوره طرح به عنوان استادیار هیات علمی تعهداتی، پس از جذب به عنوان هیات علمی در صورت مطابقت با لیست کارگاه‌های الزامی اعضای هیات علمی و تأیید گواهی توسط مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی می‌تواند به عنوان جایگزین این کارگاه‌ها در نظر گرفته شود.

۳-۱۳- کارگاه‌های توانمندسازی که در طول تحصیل گذرانده شده باشند، برای ارتقای مرتبه قابل محاسبه نمی‌باشد.

ماده ۱۴: کارگاه‌های موردنیاز اعضای هیات علمی متقارن ارتقا از مرتبه استادیاری به دانشیاری

۱-۱۴- در صورتی که عضو هیات علمی متقارن ارتقا از مرتبه استادیاری به دانشیاری، کارگاه‌های الزامی و اختیاری مطابق جدول شماره ۳ را در بدو ورود گذرانده باشد، ساعت گذرانده شده جهت ارتقا مرتبه مورد قبول بوده و محاسبه می‌گردد.

۲-۱۴- اعضای هیات علمی در مرحله استادیاری می‌توانند از بین کارگاه‌های الزامی ارائه شده در جدول شماره ۴ کارگاه‌های موردنیاز خود را انتخاب نمایند، به طوری که ساعت الزامی ذکر شده در هر حیطه پوشش داده شود.

۳-۱۴- کارگاه‌های الزامی ویژه اعضای هیات علمی بالینی با در نظر گرفتن نوع فعالیت هر عضو هیات علمی بالینی طراحی شده و هر فرد می‌تواند کارگاه مورد نیاز خود را انتخاب نماید، به طوری که کارگاه‌های الزامی برای اعضای هیات علمی بالینی در هر حیطه پوشش داده شود.

۴-۱۴- چنانچه عضو هیات علمی با مرتبه استادیاری جذب شده و در بدو ورود کارگاه‌های الزامی اعضای هیات علمی تازه استخدام را گذرانده باشد، این کارگاه‌ها برای ارتقاء مرتبه از استادیاری به دانشیاری قابل محاسبه خواهد بود.

۵-۱۴- کارگاه‌های اختیاری اعلام شده در هر حیطه و هر مرتبه ارتقا، حسب نیاز عضو هیات علمی پیش‌بینی شده و ساعت آن قابل محاسبه است، ولی جایگزین ساعت کارگاه‌های الزامی نمی‌گردد.

۶-۱۴- نحوه ی گذراندن کارگاه‌ها جهت ارتقاء مرتبه از استادیاری به دانشیاری به شرح ذیل است:

- حداقل ۶۰ درصد ساعت گذرانده شده به صورت حضوری باشد.

- حداقل ۲۰ درصد به صورت مجازی (آنلاین یا مجازی غیر همزمان) باشد.

- حداکثر ۲۰ درصد به صورت خودآموز یا تولید محتوای آموزشی(محتوای الکترونیک، کلیپ آموزشی، پمبلت (دفترک)

آموزشی، فیلم آموزشی) در زمینه موضوعات مندرج در جداول ۳-۵ و یا سایر موارد به تأیید مرکز مطالعات باشد.

۷-۱۴ لازم است هر عضو هیات علمی ارتقا مرتبه از استادیاری به دانشیاری علاوه بر ۳۰ ساعت کارگاه‌های حیطه آموزشی گذرانده شده در بدو استخدام، به میزان ۶۰ ساعت دیگر از کارگاه‌های حیطه آموزش در جدول ۴ را نیز بگذراند و در مورد کارگاه‌های پژوهشی علاوه بر ۱۰ ساعت کارگاه‌های حیطه پژوهشی گذرانده شده در بدو ورود به میزان ۵۰ ساعت دیگر از کارگاه‌های حیطه پژوهش در جدول ۴ را نیز بگذراند. بدین ترتیب نیاز است در مجموع ۹۰ ساعت کارگاه آموزشی و ۶۰ ساعت کارگاه پژوهشی مورد تایید را بگذراند.

جدول ۴- کارگاه‌های اعضای هیات علمی متقاضی ارتقا مرتبه از استادیاری به دانشیاری

توضیحات	ساعت		اختیاری	الزامی	عنوان کارگاه	عنوان حیطه
	غیرحضوری	حضوری				
الزامی برای اعضای هیات علمی بالینی		۴		✓	آشنایی با آینین‌نامه ارتقا	مدیریت و مقررات دانشگاهی (۸ ساعت الزامی)
		۴		✓	دانش‌پژوهی آموزشی	
		۲		✓	آشنایی با نقش استاد مشاور	
		۲	✓		آشنایی با سامانه فعالیت‌های نوآورانه و نصر	
		۲		✓	نیازستجی آموزشی	
		۲		✓	طرح درس و طرح دوره	
		۳		✓	مدیریت کلاس	
		۲	✓		کلاس درس وارونه	
		۴		✓	روش تدریس مقدماتی	
		۴		✓	روش تدریس پیشرفته	
الزامی برای اعضای هیات علمی بالینی		۲	✓		روش‌های آموزش در بخش‌های درمانی	روش‌ها و فنون تدریس ۱۶ ساعت الزامی)
		۲		✓	آموزش درمانگاهی	
		۲		✓	گزارش صحیگاهی	
		۴		✓	استانداردهای آموزش بالینی	
		۲	✓		سؤال پرسیدن، ارائه بازخورد مؤثر و بازندهی	
		۲	✓		مهارت‌های ارتباطی پیشرفته	

الزامی برای اعضای هیات علمی بالینی		۲	✓		آموزش در مرکز مهارت‌های بالینی	
		۲	✓		کارگاه چگونگی نگارش و داوری طرح‌های توسعه‌ای نوآورانه	* روش و مدیریت تحقیق در حوزه آموزشی (۴ ساعت الزامی)
		۲	✓		کارگاه پژوهش در آموزش	
		۲	✓		کارگاه فرایند آموزشی	
		۲	✓		نگارش پروپوزال طرح‌های محصول محور	
		۶	✓		پژوهشکی مبتنی بر شواهد	
		۴		✓	ارزیابی برنامه، مؤسسه و اعتباربخشی	
		۲	✓		آشنایی با نرم‌افزار جامع مدیریت طبیب	
		۴		✓	طراحی سؤال و ارزیابی کمی و کیفی آزمون‌های MCQ	
الزامی برای اعضای هیات علمی بالینی		۶	✓		آزمون‌های بالینی	ارزیابی فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی (۱۲ ساعت الزامی)
		۶	✓		ارزشیابی پیشرفت تحصیلی	
		۶	✓		انواع ارزیابی بر اساس ملاک، زمان و هدف آزمون	

جدول ۴-۲ - کارگاه‌های پژوهشی

		۴		✓	روش تحقیق مقدماتی	* روش و مدیریت تحقیق (۲۰ ساعت الزامی)
		۲		✓	طراحی پرسشنامه	
		۴		✓	روش تحقیق پیشرفته	

		۴	✓		نرم‌افزار تحلیل داده‌های کیفی	* مدیریت اطلاعات علمی و منبع الکترونیکی (۱۰ ساعت الزامی)
		۴	✓		اخلاق در نویسنده‌گی و انتشارات	
		۴		✓	اخلاق در پژوهش	
		۲	✓		ثبت شرکت‌های نوپا و دانش‌بنیان	
		۴	✓		مرور سیستماتیک (سامان‌مند / جامع) و متأنالیز (فراتحلیل)	
		۴	✓		پیشرفته SPSS	
		۴	✓		کاربرد هوش مصنوعی در پژوهش	
		۴		✓	مقاله‌نویسی فارسی	
		۴		✓	مقاله‌نویسی انگلیسی	
		۴	✓		داوری مقالات	
		۴	✓		انتخاب مجله برای انتشار	
		۴		✓	جستجوی منابع الکترونیک پیشرفته	

* با هماهنگی معاونت تحقیقات و فناوری

ماده ۱۵: کارگاه‌های موردنیاز اعضای هیات علمی متخصصی ارتقا مرتبه از دانشیاری به استادی

با عنایت به بند ۲ از صورتجلسه مصوبات هیئت ممیزه دانشگاه به شماره ۱۵۸۰۶ در تاریخ ۱۳۹۹/۳/۲۵ دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه مبنی بر اختصاص برنامه توامندسازی استادی فقط جهت ارتقاء از استادیاری به دانشیاری با سابقه کمتر از ۵ سال و مصوبه شورای آموزشی دانشگاه در خصوص جدول کیفیت تدریس، برنامه‌های جهت رفع این مورد و استفاده بیشتر از توان بالای اعضای هیات علمی در مرتبه دانشیاری و بهره‌مندی بیشتر استادی جوان‌تر از تجربیات ارزشمند ایشان تدوین گردید. بر این اساس یکی از سه روش به شرح ذیل قابل انجام می‌باشد:

روش اول: گذراندن ۶ ساعت از کارگاه‌های سطح بالاتر (هر سال ۱۵ ساعت) جهت تأمین امتیاز ترفیع پایه سالیانه در کارنامه

آموزشی طبق جدول شماره ۵ و به تفکیک در بخش آموزش ۳۰ ساعت و در بخش پژوهشی ۳۰ ساعت

روش دوم: برگزاری کارگاه به عنوان مدرس به میزان ۳۰ ساعت (به تفکیک در بخش آموزش ۱۵ ساعت و در بخش پژوهشی ۱۵ ساعت) و حداکثر ساعت سخنرانی سالانه به میزان ۸ ساعت در نظر گرفته می‌شود.

روش سوم: به صورت تلفیقی از روش اول و دوم، به طوری که سخنرانی در کارگاه معادل دو برابر امتیاز "شرکت" در کارگاه محسوب می‌گردد. به طوری که به هر عضو هیات علمی سخنران در کارگاه، تا سقف ۱۵ ساعت برای کارگاه آموزشی و ۱۵ ساعت برای کارگاه پژوهشی امتیاز تعلق می‌گیرد، مابقی امتیاز از طریق شرکت در کارگاه آموزشی (تا سقف ۳۰ ساعت) و یا شرکت در کارگاه پژوهشی (تا سقف ۳۰ ساعت) محاسبه خواهد شد. به طور مثال عضو هیات علمی می‌تواند ۱۵ ساعت سخنرانی در کارگاه آموزشی داشته باشد و ۳۰ ساعت امتیاز دیگر نیز از طریق شرکت در کارگاه پژوهشی کسب نماید.

تبصره: ارائه کارگاه‌ها می‌تواند به صورت حضوری، مجازی، تولید محتوا، کلیپ، فیلم یا کتاب باشد.

جدول ۵- کارگاه‌های اعضای هیات علمی متقاضی ارتقا مرتبه از دانشیاری به استادی

توضیحات	ساعت		اختیاری	الزامی	عنوان کارگاه	عنوان حیطه
	غیرحضوری	حضوری				
		۴	✓		اصول و مفاهیم و سبک‌های رهبری و مدیریت آموزشی	مدیریت و مقررات دانشگاهی (۴ ساعت الزامی)
		۴	✓		مسئلیت‌پذیری و پاسخگویی و تضمین کیفیت در سازمان‌های آموزشی	
		۴	✓		مدیریت تغییر و تعارض در آموزش	
		۴	✓		روش تدریس نوین	روش‌ها و فنون تدریس (۶ ساعت الزامی)
		۴	✓		برنامه‌ریزی درسی	
الزامی برای اعضای هیات علمی بالینی		۲	✓		گراند راند	
		۸	✓		الگوهای ارزشیابی	ارزیابی فعالیت‌های آموزشی (۶ ساعت الزامی)
		۴		✓	آزمون‌های استدلال بالینی	
		۶		✓	اعتباربخشی	
		۴	✓		مفاهیم و تعاریف ارزشیابی برنامه	
		۴		✓	اعتباربخشی آموزشی	

توضیحات	ساعت		اختیاری	الزامی	عنوان کارگاه	عنوان حیطه
	غیرحضوری	حضوری				
** مدیریت اطلاعات علمی و منبع الکترونیکی (۶ ساعت الزامی)		۴	✓		کاربرد هوش مصنوعی در پژوهش	
		۴	✓		مطالعات مروری	
		۴	✓		پیشرفت SPSS	
		۴	✓		جستجوی پیشرفته در منابع الکترونیکی	
		۶	✓		ثبت اختراع داخلی و خارجی	
		۴	✓		داوری اختراع	
		۴	✓		انتخاب مجلات خارجی برای انتشار	
		۴	✓		داوری مقالات انگلیسی	
		۴	✓		سرقت ادبی	

* با هماهنگی معاونت تحقیقات و فناوری

ماده ۱۶: قوانین ثبت امتیاز کارگاه‌ها جهت اعضای هیات علمی متقاضی دریافت پایه سالیانه در کارنامه آموزشی

۱-۱۶- در کارنامه آموزشی به هر عضو هیات علمی آموزشی علوم پایه، دندانپزشکی، داروسازی و پرستاری مستقر در بالین جهت شرکت در کارگاه‌های حضوری و غیرحضوری توانمندسازی استید در همان سال به ازای هر کارگاه غیرتکراری ۲ ساعته ۰/۵ امتیاز و شرکت در کارگاه کمتر از ۲ ساعت ۰/۲۵ امتیاز تا سقف ۵ امتیاز تعلق می‌گیرد.

۲-۱۶- در کارنامه آموزشی به هر عضو هیات علمی پژوهشی جهت شرکت در کارگاه‌های حضوری و غیرحضوری توانمندسازی استید در همان سال به ازای هر کارگاه غیرتکراری ۰/۵ ساعته امتیاز و شرکت در کارگاه کمتر از ۰/۲۵ ساعت ۰/۰۵ امتیاز تا سقف ۰/۵ امتیاز تعلق می‌گیرد.

۳-۱۶- در کارنامه آموزشی به هر عضو هیات علمی مرکز مطالعات جهت شرکت در کارگاه‌های حضوری و غیرحضوری مرتبط با رشته تخصصی هیات علمی در همان سال به شرط غیرتکراری بودن به ازای شرکت در هر کارگاه ۰/۲ ساعت ۰/۰۵ امتیاز و شرکت در هر کارگاه کمتر از ۰/۰۵ ساعت ۰/۰۵ امتیاز تا سقف ۵ امتیاز تعلق می‌گیرد.

تبصره: ضروری است درصورتی که کارگاه مربوطه خارج از مرکز مطالعات دانشگاه برگزار شده باشد، تصویر گواهی آن از طریق ایمیل (edc_karnameh@kums.ac.ir) و یا سامانه طبیب به مرکز مطالعات ارسال گردد. در ضمن بایستی عنوان کارگاه مطابق با لیست جدول موجود در شیوه‌نامه و بر اساس ضوابط همین شیوه‌نامه باشد.

۴-۱۶- در کارنامه آموزشی نحوه امتیاز دهی تدریس به صورت حضوری در کارگاه‌های توانمندسازی آموزشی و پژوهشی، کلاس‌های المپیاد علمی دانشجویی و آموزش مداوم جامعه پزشکی و کارگاه‌های کمیته تحقیقات دانشجویی، مدارس تابستانه و زمستانه و یا سایر کارگاه‌های برگزارشده جهت اعضای هیات علمی، دانشجویان و کارکنان بدین شرح می‌باشد:
برای اعضای هیات علمی علوم پایه، دندانپزشکی، داروسازی، پرستاری مستقر در بالین بهازای هر ۲ ساعت تدریس برابر با ۱ امتیاز و کمتر از ۲ ساعت برابر با ۰/۵ امتیاز تا سقف ۶ امتیاز تعلق می‌گیرد. برای اعضای هیات علمی پژوهشی این امتیاز تا سقف ۴ امتیاز و برای اعضای هیات علمی مرکز مطالعات تا سقف ۵ امتیاز در کارنامه آموزشی ثبت می‌شود.

۵-۱۶- در کارنامه آموزشی نحوه امتیاز دهی تدریس به صورت غیرحضوری (مجازی) در کارگاه‌های توانمندسازی آموزشی و پژوهشی، کلاس‌های المپیاد علمی دانشجویی و آموزش مداوم جامعه پزشکی و کارگاه‌های کمیته تحقیقات دانشجویی، مدارس تابستانه و زمستانه و یا سایر کارگاه‌های برگزارشده جهت اعضای هیات علمی، دانشجویان و کارکنان بدین شرح می‌باشد:
برای اعضای هیات علمی علوم پایه، دندانپزشکی، داروسازی، پرستاری مستقر در بالین بهازای هر ۲ ساعت تدریس برابر با ۱ امتیاز و کمتر از ۲ ساعت برابر با ۰/۵ امتیاز تا سقف ۶ امتیاز تعلق می‌گیرد. برای اعضای هیات علمی پژوهشی این امتیاز تا سقف ۲ امتیاز و برای اعضای هیات علمی مرکز مطالعات تا سقف ۵ امتیاز در کارنامه آموزشی ثبت می‌شود.
این شیوه‌نامه در ۲۱ صفحه، ۱۶ ماده، ۳ تبصره و یک پیوست، در کمیته توانمندسازی استانی مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی و شورای آموزشی دانشگاه به تاریخ ۱۴۰۳/۱۲/۱۵ مورد تصویب قرار گرفته است.

سرفصل‌های برنامه‌ها در حیطه‌های توانمندسازی آموزشی اعضای هیات علمی

(برنامه‌های محوری)

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی می‌تواند در هر حیطه بر اساس سرفصل‌های زیر اهداف و انتظارات مورد نظر را تدوین کرده و در مجموع با برگزاری دوره‌های توانمندسازی در سطوح مختلف، از هیات علمی تازه‌استخدام تا ارتقا به استادی را پوشش دهد.

حیطه قوانین و مقررات آموزشی:

- قوانین و مقررات اداری و استخدامی اعضای هیات علمی و نحوه دستیابی به آنها
- شرح وظایف اعضای هیات علمی و نقش‌های یک مدرس دانشگاهی
- آئین‌نامه‌های ارتقاء، ترقی و ارزشیابی اعضای هیات علمی و الزامات و پیش‌نیازهای آنها
- قوانین و مقررات آموزشی مقاطع مختلف تحصیلی دانشجویان
- کار با نرم‌افزارهای اصلی حوزه آموزش مستقر در دانشگاه

حیطه برنامه‌ریزی درسی و طراحی آموزشی:

- اصول، مفاهیم و اهمیت برنامه درسی و طراحی آموزشی
- مراحل کلی برنامه‌ریزی درسی و آشنایی با حداقل یکی از مدل‌های برنامه‌ریزی درسی
- آشنایی با حداقل یکی از مدل‌های طراحی آموزشی
- اجزا، چارچوب و فنون نیازسنجی آموزشی
- تعریف و تدوین اهداف آموزشی در حیطه‌های شناختی، عاطفی و روانی حرکتی
- تعریف و تدوین توانمندی (Competency) مورد انتظار در برنامه درسی
- انتخاب روش‌های تدریس مناسب
- تدوین راهنمای مطالعه، طرح دوره و طرح درس، درسنامه
- راهبردهای ارتقا کیفیت آموزشی (SPICES)
- ادغام در برنامه درسی و سطوح آن
- طراحی آموزشی درس ترکیبی/مجازی
- برنامه درسی پنهان و اهمیت آن
- تعریف و مبانی آموزش جامعه‌نگر، مبتنی بر جامعه و پاسخگویی اجتماعی

حیطه یاددهی - یادگیری:

- آشنایی کلی با نظریه‌های یادگیری و کاربرد آنها
- خصوصیات یادگیری دانشجویان در هزاره سوم
- ارتباط مؤثر فردی، بین فردی (استاد و دانشجو) و بین حرفه‌ای
- انگیزش و انگیزاندن دانشجویان
- مدیریت دانشجویان مشکل‌دار
- مدیریت کلاس درس یا موقعیت آموزشی
- سخنرانی اثربخش و تعاملی
- تدریس در بستر گروههای کوچک
- ایفای نقش الگو (modeling Role)
- سؤال پرسیدن، ارائه بازخورد مؤثر و بازنديشی
- استانداردهای آموزش بالينی (ويژه اعضای هيأت علمی بالينی)
- ويژگی‌ها و مدل‌های آموزش بالينی (ويژه اعضای هيأت علمی بالينی)
- آموزش مهارت‌ها و فرایندهای عملی

حیطه یادگیری الکترونیکی و فناوری‌های نوین آموزشی:

- تعریف و انواع یادگیری الکترونیکی و ترکیبی
- اصول تدریس مجازی همزمان مؤثر
- اصول تدریس مجازی غیرهمزمان مؤثر (از طریق LMS)
- ارزیابی دانشجو در آموزش مجازی
- انواع و اصول آموزشی تدوین محتواهای الکترونیکی کارآمد
- اصول تهیه اسلاید آموزشی و کار با نرم‌افزارهای ساده تولید محتوا
- خرده یادگیری (Micro learning)
- بازی آموزشی (Educational game) و بازی‌وارسازی (Gamification)، شبیه‌سازی، واقعیت مجازی و افزوده در آموزش علوم پزشکی
- آشنایی با قوانین مصوب و اخلاق در آموزش مجازی و یادگیری ترکیبی

حیطه ارزیابی دانشجو:

- اصول، مفاهیم و کاربردهای ارزیابی دانشجو
- انواع ارزیابی بر اساس مالک، زمان و هدف آزمون
- آزمون‌های کتبی مانند تشریحی، صحیح - غلط، جور کردنی و چندگزینه‌ای و...
- آزمون‌های شفاهی مانند ..... structured, chart simulated recall,.....
- آزمون‌های بالینی مانند ..... OSCE, KF, script concordance,.....
- ارزیابی در محیط کار (work place base) مانند DOPS, Mini-CEX
- ارزیابی مبتنی بر ثبت مستندات مانند پورتفولیو و لگ بوک (Logbook and portfolio)
- شاخص‌های تحلیل آزمون

حیطه ارزشیابی برنامه‌های آموزشی و استاد:
• مفاهیم و تعاریف ارزشیابی برنامه
• رویکرد ارزشیابی برنامه و کاربردهای آنها
• اعتباربخشی آموزشی
• مفاهیم، اصول و روش‌های ارزشیابی استاد

حیطه دانش‌پژوهی آموزشی و پژوهش در آموزش:
• مفاهیم و تعاریف پژوهش در آموزش، فعالیت دین‌پژوهانه و دانش‌پژوهی آموزشی
• حیطه‌ها و مصادیق دانش‌پژوهی آموزشی
• معیارهای کلاسیک و استفاده از آنها در طرح‌های نوآورانه و فرایندهای آموزشی
• آشنایی با طرح‌های توسعه‌ای در آموزش و پژوهش در آموزش و داوری آنها
• آشنایی با منابع و مجالت معتبر آموزش پزشکی

حیطه مدیریت و رهبری آموزشی:
• اصول و مفاهیم مدیریت و رهبری آموزشی
• سبک‌های رهبری و مدیریت آموزشی
• مهارت‌ها و توانمندی‌های رهبری اثربخش برای استاد دانشگاه
• مدیریت تغییر در آموزش
• مدیریت تعارض
• مسئولیت‌پذیری و پاسخگویی در سازمان‌های آموزشی
• تضمین کیفیت در سازمان‌های آموزشی

حیطه مدیریت پژوهش:
• ساختار، اهمیت، مراحل و چگونگی تحقیقات مبتنی بر نیاز
• کلیات و انواع روش تحقیق در مطالعات علوم پزشکی
• اصول اخلاقی در انجام انواع مطالعات پژوهشی و چگونگی نظارت بر حسن انجام آن
• انواع تخلفات پژوهشی و راهکارهای پیشگیری از آن
• نحوه صحیح یک جستجوی علمی و استفاده از سایتهاهای علمی و بانک‌های اطلاعاتی
• مفهوم و اصول و بهکارگیری پزشکی مبتنی بر شواهد